

Doc.
10748

...CA CREȘTINULUI DREPTCREDINCIOS
...ieată de I. P. S. Mitr. GURIE al Basarabiei

Nr. 43

~~10748~~

10.748

305589
Nev. 10748.

Predica din Dumineca iertării

ținută de

I. P. S. MITROPOLIT GURIE
AL BASARABIEI

în Biserica Catedrală din Chișinău

15061.

1. 50 499

Ediția Secției Culturale Eparhiale Chișinău.

1933

953
CONTROL 195

1961

↓

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITĂȚII
BUCUREȘTI

COTA

10748

B.C.U. Bucuresti

C15061

RC 67-105

*I. P. S MITROPOLIT GURIE
al Basarabiei*

CUVÂNT ÎNAINTE.

În Duminică iertării, care în acest an a căzut la 25 Februarie, ne-a fost dat să ascultăm în biserica catedrală din Chișinău, o prea frumoasă și impresionantă predică rostită de I. P. S. Mitropolit Gurie al Basarabiei. Secția culturală a Consiliului eparhial, cerându-binecuvântarea I. P. S. Mitropolit de a tipări această predică în «Biblioteca creștinului dreptcredincios», pentru ca ea să fie citită și de acei cari pentru motive binecuvântate n'au avut prilejul s'o asculte, I. P. S. Sa a dat această binecuvântare, astfel că predica va putea folosi și altora pentru întărirea credinței, înmulțirea bunei cucernicii și pioșiei creștine.

Intr'adevăr întreaga Duminică a iertării, după așezămintele bisericesti, este foarte impresionantă. După cuvintele Evangheliei: «De veți ierta oamenilor greșalele lor, ierta-va și vouă Tatăl cel ceresc; iar de nu veți ierta oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu va ierta vouă greșalele voastre (Mat. VI, 14),—avem prilejul să vedem scene zguduătoare de împăcăciune între dușmani vechi și neînduplecați.

Iar în momentul când însuși I. P. S. Mitropolit își cere iertare dela credincioși, ochii tuturoră înnoată în lacrimi de bunătate și evlavie creștină.

De aceea, predica de față are neasemănat preț chiar pentru acei cari au fost de față și au ascultat-o, dar cari totuși mai au și prilejul s'o mai citească, în această cârtică spre bună amintire.

IUBIȚII MEI FII,

Sosesc zilele sfintei Patruzecimi. În aceste zile, fiecare creștin bun recunoaște ca o datorie neînlăturabilă să aducă lui Dumnezeu pocăința. Cu zilele Postului mare Biserica ortodoxă a unit în general pocăința.

Noi suntem cu toții păcătoși. Nu este nici un om, care fiind în viață să nu fi greșit. Greșim în fiecare ceas și cu cuvântul, și cu lucrul, și cu gândul, și cu toate simțirile, cu voie și fără voie, cu știință și cu neștiință, și zi și noapte. Și pentru păcătoși nu este altă cale de scăpare, de mântuire afară de calea pocăinței, cum dealtfel cunoaștem că pe fiul cel rătăcit l-a adus în casa părintească și l-a scăpat de pieire numai pocăința. Taina pocăinței este scaldătoarea în care păcătosul se curăță pentru cer, este minunata scară care ne ridică acolo, de unde am căzut.

De aceea și cuvântul Meu către voi, iubiți fii în Domnul, este astăzi ca să vă grăbiți a vă întoarce către Domnul prin pocăință adevărată.

Dar ce se cere pentru ca pocăința să fie adevărată, aducătoare de roadă și primită?

Se cere mai întâi ca să fim îndemnați spre pocăință de recunoașterea păcatelor noastre și de îngreșoșarea de păcate, de ură față de păcat, iar nu numai de imi-

tarea oarbă a pildei altora, sau de îndeplinirea rece a unui obicei în deobște și demult practicat.

Cel ce vine la pocăință, îndemnat de cunoștința nenorocirii de a rămâne cu păcatul, de simțirea că păcatul aduce pierderea păcii sufletești, că depărtează de Dumnezeu, de bucurie în Duhul sfânt, acel ce simte îngrețșare către păcat,—acela arde de dorința a se desface, a se deslegă de păcat, acela se grăbește să lepede calea păcatului, a prihanei și să intre pe cărările faptelor bune, și vieții curate, pline de virtuți. Fiul cel rătăcit numai atunci s'a gândit să se întoarcă cu capul plecat la tatăl său, când a început a cunoaște pericolul vieții păcătoase, când a văzut că fraiul în depărtare de Dumnezeu îl amenință cu moartea de foame, când a priceput că păcatul i-a adus pierderea tuturor bunătăților, că păcatul este un mare rău și deci l-a urit. Când a simțit îngrețșarea către vieța lui netrebnică, atunci și-a adus aminte de indestularea, de mulțumirea pe care o avea în casa părintelui său, de căldura dragostei părintești, pe care o simțiau și argații tătâne-său. Atunci și-a venit în cunoștință, și-a venit în fire, și a zis: *«Câți argați la tatăl meu mănâncă pâine din destul, iar eu, fiul lui, mor de foame! Mă voi scula și mă voi întoarce către tatăl meu și-i voi zice: —Tată! greșite-am la cer și înaintea ta».*

«Cunoaște dar, o păcătosule, că ai greșit și că păcatul este un rău înfricoșat și atunci se va trezi în tine dorul de a te lepăda de el» — învață sfântul Nil Sinaitul.

Ca pocăința să fie mai adâncă, se mai cere, după ce ne-am recunoscut că suntem mari păcătoși, să nu căutăm a învinui pe alții în păcatele noastre, ci să ne găsim vinovați numai pe noi înșine. Vă aduceți aminte cum

strămoșii noștri aruncau vina păcatului unul asupra altuia. Adam asupra Evei, iar Eva asupra șarpelui și asupra diavolului, dar îndreptățirile lor n'au fost luate în seamă de Dumnezeu: Domnul a împărțit fiecărui vinovat cuvenita pedeapsă.

Nici smintelele lumii, nici ademenirile oamenilor răi, nici ispitirile diavolului nu pot să ne tragă în păcat, dacă nu va fi pentru aceasta învoirea noastră.

Unii socot să-și îndreptățească viața păcătoasă prin neputințioșia firii omenești și prin chipul vițios al traiului celorlalți oameni. Ei zic de obicei: «Slăbiciunea ne-a biruit, nu numai noi greșim; cum greșesc alții, așa greșim noi». Însă noi nu trebuie să ne supunem slăbiciunii. După mărturisirea oamenilor înțelepți și sfinți, cu cât suntem mai neputințioși, cu atât suntem mai tari, mai capabili pentru fapte bune, atunci în neputințioșia noastră se arată puterea lui Dumnezeu (2 Cor. 4, 16; 12, 9. 10). Din contră, atunci pe pământ s'a întărit răzvrătirea, când s'au ivit uriașii, cari se măriau cu putere neobicinuită (Facerea 6, 4. 5). Pe de altă parte, păcatul nu este mai puțin vinovat înaintea lui Dumnezeu, dacă el este comun; păcatele comune întărită mai puternic mânia lui Dumnezeu. Necăutând la un cât de mare număr, Domnul va nimici pe toți cei ce fac fărădelege. Dacă Noe ar fi fost ca toți, atunci și el ar fi pierit împreună cu toți semenii în apele potopului. În iad vor ajunge locuri pentru toți cei incremenți întru fărădelegi.

Pentru aceasta, mai bine și mai de nădejde este ca în toate să ne învinuim pe noi înșine, să ne muștrăm numai pe noi înșine. Osândirea proprie va înlătură asprimea judecării lui Dumnezeu, va întoarce pe Jude-

cătorul Cel drept și milostiv spre milă, va cere de Dânsul iertare de păcate. «Acela este pe cale bună poate așteptă iertare în păcate, care este nemulțumit cu sine; înaintea Judecătorului celui drept și milostiv : acela află iertare, care se învinuiește singur pe sine»—învăță fericitul Augustin.

«Dacă sufletul se învinuiește însuș înaintea Domnului Domnul îl va iubi»,—ne încredințează Avva Pimen. De ce a fost osîndit fariseul? Au nu pentru că se îndreptă pe sine însuș? Și prin ce a câștigat bunavoința lui Dumnezeu vameșul? Au nu prin aceea că s'a învinuiețit însuș pe sine?

Când noi înșine ne învinuim în păcatele noastre, atunci dobândim mai mare zdrobire a inimii într-un păcat mai adâncă părere de rău, și mai ușor putem vărsa lacrimi amare pentru greșelile noastre. Iar aceasta este a treia condiție pentru adevărată pocăință. Prin lacrimi putem noi să ne spălăm de pe suflet murdăria păcatelor. «Cine voește să se curățe de păcate, le curăță prin lacrimi»,—învăță Avva Pimen. Cu plânsul vremelnic nu putem să înlăturăm dela noi, să prevenim plânsul cel veșnic. «Cine aci nu plânge pentru sine, acela veșnic va plânge acolo. Și așa trebuie să plângem sau aci—cu bună voe, sau acolo —din cauza muncilor»,—vestește acelaș Avva Pimen. «Tristețea care este după Dumnezeu este drumul spre bucuria de Dumnezeu; lacrimile ce pentru Dumnezeu produc, cresc bucuria veșnică și nevestejită»,—învăță sf. Ioan Gură de Aur. Plânsul nostru să corespundă păcatelor noastre. Dacă căderea noastră nu e mare, destule sunt câteva lacrimi, — iar dacă e mare, trebuie să fie un râu de lacrimi. Fericit este acela care neconținut își plânge păcatele sale. Precu

după o ploaie torențială aerul devine mai curat, așa și după vărsare de lacrimi ne vom redobîndi liniștea și eninătatea, iar negura păcatului va dispărea,—mărturisește Avva Isaia. Zdrobindu-ne pentru păcate, ușor ne vom feri, ne vom păzi de noi abateri spre acele păcate, căci zdrobirea de păcate mărturisește clar că ne-am întors inima dela păcat, că ne e urît păcatul. Căci, cine ne face să plângem, să ne batem în piept pentru păcat, dacă nu conștiința că păcatul e o pieranie, o vătămare, un rău? Prin păcat noi cădem sub mânia lui Dumnezeu, ne punem alături de răstignitorii lui Hristos, mîhnim și scîrbim pe Duhul Sfânt; înarmăm contra noastră cerul și pămîntul, pe îngerii din cer și toată făptură pămîntului, ne robim vrăjmașului nostru dela început—diavolului; ne pierdem sufletul și trupul, ne atragem asupra noastră nevoile și năpastele vremelice și ne pregătim iadul cu muncile veșnice și nesfârșite.

Când îți închipui toate acestea, se poate, o, omule credincios, dar păcătos,—ca să nu plîngi, să nu te cutremuri cu inima, să nu te înspăimînți, să nu te zdrobești de păcatele tale pe de o parte, iar pe de alta să nu simți către păcate uriciune, îngrețșare și să nu ugi de ele ca de otrava șarpelui?

Sf. Apostol Petru, în toată vremea după lepădarea lui de Hristos, nu putea să asculte cu nepăsare cîntarea cocoșului din miezul nopții. El îndată se sculă din așternut, și vărsînd lacrimi amare, rugă pe Domnul ca să nu pomeniască păcatul acela mare al lui, și aflîndu-se în asemenea stare sufletească s'a păstrat pe sine credincios și devotat lui Hristos până la moartea sa. Iar nesimțirea noastră fața de păcat, indiferența noastră, ne vorbește nouă clar că noi nu voim să ne despărțim de

păcat. «Dacă cineva va cădeà în vre-o greșală și nu se va mâhni, nu-i va păreà rău, după măsura ei, acela ușor iarăș va cădeà în aceiaș mreajă», zice sf. Marc nevoitorul.

Dar zdrobirea inimii trebuie să fie moderată; nu se cuvine ca părerea de rău să fie fără măsură, căci și tristețea mântuitoare pentru păcate, dacă trece măsura, devine păgubitoare. Nu trebuie să ajungem la disperare, la desnădejde, închipuindu-ne mulțimea păcatelor, sau mărimea lor. Disperarea este lucru satanicesc, ea poate să ne ducă în însuș adâncul răului, să așeze în sufletul nostru iadul, înainte de a ne pogori păcatul în iad. Pentru aceea, cât de multe păcate ar aveà cineva și cît de mari ar fi ele, nu trebuie să dispere, căci Dumnezeu are milă și mai multă, căci precum El este fără sfârșit, asemenea și mila Lui este nesfârșită. Chiar dacă păcatele noastre ar fi asemenea ca păcatele lumii întregi, și atunci nu trebuie să desnădăjduim, căci Mântuitorul nostru este «Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatele a toată lumea». Sângele lui Iisus Hristos este puternic a ne curăți de tot păcatul, numai dacă pocăința noastră este însoțită de credința fermă în Dumnezeirea lui Hristos Cel Răstignit, și de nădejde tare în puterea milostivitoare a sângelui Lui, vărsat pe Cruce pentru păcatele omenirii.

De aceea, o, păcătoșilor, înviorați-vă nădejdea, aducându-va aminte de tâlharii, de desfrânații, de vameșii, de arghirofilii, cu un cuvânt, de toți marii păcătoși, cari s'au mântuit.

Prin ce s'au mântuit ei? Au nu prin lacrimi de pocăință, unite cu credința în Răscumpărător și cu nădejdea în mila lui Dumnezeu? Și pede altă parte, de ce au pierit

ucigătorul de frate Cain și trădătorul Iuda? Din cauza disperării în iertarea marilor crime ce au făcut.

Reese de aci, că pierde pe om, nu mărimea și nici mulțimea păcatelor, ci inima necăită și împietrită.

După ce ne-am cunoscut păcatele, după ce ne-am osândit pe noi înșine, plângând de păcate, și plânsul prefăcându-l cu credința în Dumnezeuescul Răscumppărător și cu nădejdea în mila Lui fără margini, datori suntem a mărturisi, a descoperi starea noastră păcătoasă înaintea preotului, netăinuind de dânsul nici un păcat. Căci proorocul David zice: «cât am păstrat tăcerea, mi se mistuiau oasele, și suspinele nu-mi mai conteniau, căci ziua și noaptea mă apăsă mâna Ta, și vлага mea secă ca de arșița verii. Mi-am mărturisit însă păcatul și greșala mea n'am ascuns-o, și îndată ai ridicat pedeapsa păcatului meu».

Prin mărturisire aruncăm din noi, dăm afară, otrava păcatului. Prin arătarea, prin descoperirea păcatelor înaintea preotului duhovnic, noi dăm preotului a cunoaște boala sufletului nostru, a cunoaște ce patimă copleșește cugetul nostru, care este vițiul de căpetenie ce conduce toată activitatea sufletului, ce ne mână spre alte fărădelegi și ne istovește viața duhovnicească. Și dacă i-am dat a cunoaște drept și mărimea boalei noastre sufletești, îl ajutăm ca el să găsiască cel mai potrivit leac, cel mai corespunzător medicament pentru leuirea boalei, să ne dea învățătura cuvenită, să ne facă o prevenire pentru a ne feri de păcat, să pună asupra-ne o pedeapsă, o epitimie corespunzătoare. Pentru aceasta, preotul nu trebuie să se grăbiască la primirea mărturisirii, ci să fie cu mare atenție ca să cunoască boala mai bine și să dea sfaturile cele mai potrivite. În acest chip

preotul va deveni adevărat părinte duhovnicesc, doftorul sufletului și judecătorul conștiinții păcatului.

Iar dacă ascundem de preot păcatele, ne pricinuim mare vătămare nouă înșine. Păcatul tănuit rămâne nedeslegat și se încuibează în sufletul nostru și-l strică, îl slăbește, îl omoară, precum racul, boală trupească—mult mănâncă trupul, până la oase, și îndepărtează mădularul după mădular. Dumnezeu nu va acoperi păcatele noastre cu iertarea, dacă nu le vom descoperi noi înșine mai înainte. La ce să ne rușinăm a ne recunoaște în păcate, când nu ne-am rușinat a ne deda la păcate? Rușinea este a păcatului, iar nu a mărturisi păcatele.

În zadar zic unii: «de ce mai trebuie să ne înșiruiam păcatele înaintea preotului, când Dumnezeu știe că suntem păcătoși? Mijlocirea preotului între Dumnezeu și noi, numai ne strâmtorează și ne împiedică a ne mărturisi sincer, descoperit». Fără mărturisire nu poate fi iertare. Un părinte înțelept, amărit de purtarea brutală a fiului, de-ar și ști că fiul se căește în vina sa, nu l-ar ierta înainte de a veni fiul și i-ar cere iertare. Tot astfel și Dumnezeu, deși știe toate păcatele noastre, însă așteaptă când noi ne vom căi de ele, și le vom mărturisi înaintea Lui și vom cere iertare. De ce să ne sfîim de preot, de duhovnic, când el este om asemenea nouă—pătimaș, este supus aceluiași păcate,—ce împiedicare poate să fie mijlocirea preotului când el este obligat a nu descoperi nimănui tainele încredințate Lui?

După ce ne-am mărturisit păcatele înaintea preotului și am primit prin el iertare dela Dumnezeu, să ne hotărîm ferm și să ne silim a nu mai greși. «Bine este mărturisirea păcatelor, când după ea urmează îndreptarea vieții. Dar ce folos e a descoperi doftorului ranele, dacă

întrebuințezi mijloacele vindecătoare?»—învață fericitul Augustin. «Atunci pocăința noastră nu este decât fățărnicie și viclenie înaintea lui Dumnezeu. Atunci Dumnezeu va face cu noi ce a făcut regele din evanghelie datornicul nemilostiv. Ne va lipsi de iertarea dată, noi iarăș vom ajunge datornici neachitați. Dacă noi șine nu lepădăm păcatele, nici Dumnezeu nu le poate șisa. «Iertarea păcatelor este eliberarea de patimi, dar el ce nu s'a slobozit de ele prin har,—acela n'a primit șică iertarea»,—zice Avva Talasie. Cel mai sigur semn, șipă care păcătosul ce se pocăește poate cunoaște, dacă ștr'adevăr i s'au iertat păcatele de Dumnezeu, este acela, șand el simte ură către toate păcatele, încât se unește șai bine să moară decât să greșiască de voie înaintea șii Dumnezeu»,—învață sfântul Vasile cel Mare.

Dar ca să ne putem păzi mai bine de căderea în păte după pocăință, *să ne sârguim a ne îndepărta de șipersoanele și de locurile, cari pot să ne dea prilej spre șiderere.* Maria Egipteanca nu s'a întors din Ierusalim (unde șea s'a pocăit în viața ei păcătoasă de mai de înainte) și Egipt ca să se așeze în pustietățile Egiptului, ci s'a șus în pustietate peste Iordan, pentru ce?... Pentru șă înainte de a ajunge în deșertul Egiptului, trebuia, și se întâlnește cu persoanele și lucrurile de mai șainte și abia s'ar fi putut împotrivi îndemnărilor spre șăcat. Astfel trebuie să facă fiecare, să fugă de a se șatâlni cu lucruri ademenitoare, ispititoare, căci «dacă șu vedem fructul oprit, atunci nici nu-l dorim atât de șare», zice sfântul Ioan Scărarul.

Dar dacă din cauza neputinței noastre, ni s'ar întâmplă să cădem iarăș în aceleași păcate, pe care mila lui Dumnezeu ni le-a iertat prin taina pocăinții, noi nu

trebuie să cădem în disperare. «Chiar dacă de o mie de ori am greși, și după aceea vom alerga la pocăință, din nou ne vom curăți de murdăriile și de fărădelegile făcute», învață sf. Efrem Sirul. Dumnezeu a poruncit sfântului apostol Petru să ierte fratelui său de șaptezeci de ori câte șapte, cu atât mai vârtos. Insuș Dumnezeu va face așa fel. Un frate a întreat pe avva Sâsoe: «Ce să fac Avvo? Eu am căzut». Bătrânul i-a răspuns: «Scoală-te!». Fratele îi zise: «M'am sculat și iarăș am căzut». «Și iarăș te scoală»,—i-a răspuns starețul. Fratele a mai întreat: Dar până când va fi aceasta?.. Până când vei fi luat din vieța aceasta—bun sau rău, îndreptat sau păcătos»,—i-a răspuns starețul. «Căci cum se va arăta cineva atunci, acela astfel va și merge acolo».

Nădejdea la ștergerea păcatelor noastre prin pocăință, numai atunci se va arăta zadarnică, când ne vom trezi în iad; acolo acest leac va fi fără putere și fără folos; iar până când viețuim în această lume, pocăința noastră nici odată nu va fi înlăturată de Dumnezeu, chiar dacă aceasta va fi la bătrânețe, în pragul morții, la răsufierea cea de pe urmă». Așa ne asigură fericitul Augustin și sf. Gură de Aur.

Iată, fiilor, cum trebuie să fie pocăința noastră, ca să fie bine primită de Dumnezeu și mântuitoare pentru noi! Apropiindu-ne către pocăință, trebuie: 1) să ne aducem aminte toate păcatele noastre, 2) să simțim desgust către păcate și îndepărtare de ele, 3) să ne învinuim numai pe noi înșine în păcate, și nicidecum pe alții, 4) să nu ne îndreptăm pe noi nici prin neputința omenească, nici prin pilda vieții păcătoasă a celorlalți oameni, 5) să avem părere de rău și tristețe de păcatele le-am făcut, dar tristețea s'o moderăm cu credința

scumpărător și cu nădejdea în mila lui Dumnezeu, 6) mărturisim păcatele înaintea duhovnicului fără nici o minuire și, după ce vom primi deslegare prin el, 7) și ne mai întoarcem spre păcate, ci să ne sârguim să șterge cu faptele bune, opuse lor.

Dar se mai cere încă ceva. Mântuitorul a zis: «Dacă nu veți ierta oamenii pentru păcatele lor, nici Tatăl vostru Cel ceresc nu va ierta păcatele voastre. De aceea să iertăm pe cei care au greșit nouă, ca să luăm și noi iertare dela Dumnezeu. Eu, ca părintele vostru duhovnicesc, ca Arhiepiscopul vostru, vă iert de toate câte Mi ați greșit Mie personal. Îmi rog ca să mă iertați și voi pe Mine de toate câte am greșit vouă cu pilda rea, cu purtările Mele, cu care am dat prilej spre a Mă osândi, a Mă grăi de rău, spre a mă depărta de Biserică... Câte am greșit cu cuvântul și cu lucrul, iertați-Mă pe Mine, păcătosul! Amin.¹

VERIFICAT
1987

După aceasta I. P. S. Mitropolit a făcut metanie tutu-
a până la pământ. Sculându-se a zis: „Dumnezeu să vă
ce și să vă blagosloviască, pe voi, fiii Mei”.
toată lumea a luat apoi blagoslovenie dela Arhiepiscopul,
utând mâna binecuvântătoare; iar I. P. S. Sa a plecat la
dinul Său arhieresc cu conștiința împăcată, cu fața su-
ătoare de bunătate și mângâiere.